

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

03 Kasım 2016

.../.../2016

Sayı : 30824082-610 - 6346
Konu : Çanakkale Milletvekili
Muharrem ERKEK'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/09/2016 tarihli ve 43452547-120.07-55227 sayılı yazınız

Çanakkale Milletvekili Muharrem ERKEK'in Bakanlığımıza yöneltilmiş olduğu 7/7705 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ

Bakan

Ek:

Cevap Yazısı (3 Sayfa)

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUHARREM ERKEK'İN
TBMM 7/7705 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVABI

SORULAR:

Çanakkale İlimizde Gelibolu ilçemize bağlı Adilhan Köyümüzün tamamı ve Kocaçeşme Köyümüzün bir kısmı, Evreşe Belediyesi mücavir alanına, köylerde yaşayan hemşehrilerimizin istememesine rağmen, dahil edilmiştir.

03.07.2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 8. maddesinin 2. fıkrası açıkça; "Bir belde veya köyün veya bunların bazı kısımlarının meskûn sahasının, komşu bir beldenin meskûn sahası ile birleşmesi veya bu sahalar arasındaki mesafenin 5.000 metrenin altına düşmesi ve buralarda oturan seçmenlerin yarısından bir fazlasının komşu beldeye katılmak için başvurması halinde, katılınacak belde sakinlerinin oylarına başvurulmaksızın, katılmak isteyen köy veya belde veya bunların kısımlarında başvuruya ilişkin oylama yapılır." demektedir. Köylerimizde yaşayan hemşehrilerimize görüşleri sorulmamakla birlikte, Adilhan'da yaşayan yurttaşlarımız imza toplayarak ve oylama yaparak bu işleme karşı olduklarını bildirmişlerdir. Bu işlemdeki başka bir sorun da mesafedir. Örnek vermek gerekirse, Adilhan Köyü ile Evreşe Belediyesi meskun sahası arasındaki mesafe 15 bin metre civarındadır. Bu mesafe ölçek anlamında da uygunsuz bir durumu işaret etmektedir.

Uygulama, yalnızca kanuni bir düzenlemenin dışında katılımcı demokrasiye de aykırıdır. Daha yakın mesafede köyler dururken, ormanlık ve mera yoğunluklu Adilhan köyü ile Kocaçeşme Köyünün sahil bölgesinin mücavir alana alınması, köyde yaşayan hemşehrilerimiz tarafından tedirginlikle karşılanmaktadır. Ormanlık alanın ve sahil bölgesinin rant uğruna imara açılması; köylerimizde yaşayanların ekim alanlarının daraltılması, yani geçim kaynaklarının yok edilmesi olasılığı söz konusudur.

Evreşe Belediyesi, mücavir alan kararından hemen sonra emlak vergisi toplamaya, inşaat ve iskan izni vermeye başlamıştır. Bu durum da hemşehrilerimizde rahatsızlık yaratmıştır. Tüm bu koşullara rağmen, Bakanlığınızca bu mücavir alan talebi onaylanmıştır. Hemşehrilerimiz sesini duyurmak için her türlü yolu denemekte, kendilerine rağmen bir karar almasına isyan etmekte ve haklarını almak istemektedirler. Bu bağlamda:

- 1- Mesafesi Evreşe Belediyesi'ne uzak olması ve buralarda yaşayan hemşehrilerimiz karşı çıkmasına rağmen; bu köylerimizin, Belediye mücavir alanına alınma nedenleri nelerdir?
- 2- Evreşe Belediyesi'ne daha yakın mesafede köyler bulunmaktayken Adilhan ve Kocaçeşme Köylerimizin mücavir alana dahil edilmesinde, ormanlık alanın ve sahil bölgesinin ranta açılması hedefi olduğu iddiaları doğru mudur?
- 3- Her fırsatta demokrasi söyleminin gittikçe daha fazla dillendirildiği bu dönemde, halkımızın görüşleri neden alınmamıştır? Demokrasiye aykırı bu tutumun nedenleri nelerdir?
- 4- Halka rağmen alınan bu kararda, aynı parti üyesi olduğunuz Evreşe Belediye Başkanının Bakanlığınıza siyasi baskıları olduğu iddiaları doğru mudur?
- 5- Bu köylerde yaşayan hemşehrilerimizin görüşlerine başvurmak ve burada yaşananları araştırmak amacıyla Bakanlığınızca herhangi bir araştırma yapılmış mıdır? Yapılmadıysa araştırma için bir çalışma söz konusu mudur?
- 6- Karar alınmadan önce Belediye ve/veya Bakanlığınızca, köylerimizde yaşayan hemşehrilerimizin yaşamlarının nasıl etkileneceğine dair herhangi bir araştırma yapılmış mıdır?
- 7- Bahsi geçen işlemin iptali söz konusu mudur?

CEVAP:

Çanakkale Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün 11.11.2011 tarihli ve 2917 sayılı yazısı eki, Evreşe Belediyesinin 03.09.2011 tarihli ve 10 sayılı Belediye Meclis Kararı ve 01.11.2011 tarihli ve 326 sayılı İl İdare Kurulu Kararı ile Adilhan ve Kocaçeşme köylerinin Evreşe Belediyesi mücavir alanına dahil edilmesi istenilmiştir.

Teklif dosyasında yapılan incelemede mücavir alana ilişkin olarak; olumlu görüş içeren Çanakkale Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz gerekçe raporunun, Çanakkale İl Özel İdaresi'nin 06.10.2011 tarihli ve 9122 sayılı olumlu görüşünün, Çanakkale İl İdare Kurulunun 01.11.2011 tarihli ve 326 sayılı teklifin uygun görüldüğüne ilişkin kararının yer aldığı görülmüştür.

Ayrıca teklif dosyasında; Adilhan Köyü'ne ait 09.12.2010 tarih ve 19 sayılı olumsuz köy ihtiyar heyeti kararı, Kocaçeşme Köyü'ne ait 30.12.2010 tarih ve 56 sayılı olumsuz köy ihtiyar heyeti kararı bulunmaktadır. 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 45. Maddesinde köylerin görüşünün alınacağına dair hiçbir hüküm bulunmamakla birlikte köylerden ihtiyar heyeti kararı istenmesinin nedeni mücavir alana alma veya çıkarma yönünden köyün bilgilendirilmesi amacını taşımaktadır. Ancak kararın olumlu ya da olumsuz olması bağlayıcı nitelikte değildir. Mücavire alınacak alanın ilgili Kanun hükümlerine, Genelgelerimizde belirtilen hususlara ve teknik yönden uygun olması yeterlidir.

Evreşe Belediyesi mücavir alan teklifine ilişkin olarak 06/02/2012 tarihinde yerinde yapılan incelemede; teklife konu alanın deniz ve orman varlığı ile turizm potansiyelinin yüksek olduğu, Adilhan ve Kocaçeşme Köyleri sahilinde aralıklarla yapılaşmaların yer aldığı görülmüştür. Bu alanlar içinde Çanakkale İl Özel İdaresince 2000-2011 yılları arasında 64 adet inşaat ruhsatı düzenlendiği, ayrıca 38 adet kaçak yapıya da işlem yapıldığı ifade edilmiştir. Evreşe Belediyesince bu bölgedeki mülkiyetlerin büyük bölümünün el değiştirdiği ve imar ile ilgili taleplerin kendilerine geldiği ancak, yörenin uzaklığı ve ulaşım bağlantılarının zayıf olması nedeni ile Çanakkale İl Özel İdaresince yürütülen imar ile ilgili işlemlerin günler aldığı dolayısıyla kaçak yapı girişiminin arttığı belirtilmiştir.

Mücavir alan teklifine konu olan Çanakkale İli, Gelibolu İlçesi, Evreşe Beldesi; "Gelibolu Yarımadası ve Saros Körfezi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Nazım İmar Planı" kapsamında yer almaktadır. "Gelibolu Yarımadası ve Saros Körfezi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Nazım İmar Planı"nda Evreşe Belediyesi Mücavir Alanına dahil edilmesi talep edilen alanın Saros Körfezine kıyı olan alanları "Turizm+2. Konut Alanı", "Günübirlik Alan", "Kamping Alan" ve "Kentsel Yeşil Alan"; iç kesimleri ise "Tarımsal Niteliği Korunacak Alan" olarak yer almakta, ayrıca Adilhan ve Kocaçeşme yerleşme alanları bulunmaktadır.

Yukarıda açıklanan sebeplerle hem köy halkının belediye hizmetlerinden yararlanabilmesi hem de bölgeye ilişkin turizm yatırım taleplerinin sağlıklı bir şekilde planlanması amacıyla söz konusu alanların bir belediyenin denetiminde bulunmasının, alt ölçekli planlarda ve uygulamalarda "Gelibolu Yarımadası ve Saros Körfezi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Nazım İmar Planı" kararlarına uyulması kaydıyla uygun olacağı değerlendirilerek teklif Bakanlığımızca 05/03/2012 tarihinde onaylanmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Mücavir Alan" başlıklı 45. maddesinde; "Mücavir alan sınırları belediye meclis kararı ve il idare kurulu kararına dayanarak vilayetlerce Bakanlığa gönderilir. Bakanlık bunları inceleyerek aynen veya değiştirilerek tasdik etmeye veya değiştirilmek üzere iadeye yetkilidir.

Mücvir alanın ilgili belediye sınırına bitişik olması gerekmez. Ayrıca, bu alanlar köyleri de ihtiva edebilir. Mücvir alandan çıkarılma da aynı usule tabidir. Bakanlık gerekli gördüğü hallerde mücvir alana alma ve çıkarma hususunda resen karar verebilir” denilmektedir.

Anılan kanun maddesinde de açıkça ifade edildiği üzere mücvir alandan çıkma talebinin Bakanlığımızca değerlendirilebilmesi için konunun, 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 45. maddesi ve 31/07/2013 tarih ve 22 sayılı Genelgemiz kapsamında teklif halinde hazırlanması ve belediye meclis kararı ve il idare kurulu kararı ile birlikte Valilik (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) kanalı ile Bakanlığımıza iletilmesi gerekmektedir.

Çanakkale Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz ilgi 18/08/2014 tarih ve 7834 sayılı yazı ile Gelibolu İlçesi Kocaçeşme Köyünün Evreşe Belediyesinin Mücvir Alanından çıkmak istediklerini belirtilerek talebin Bakanlığımızca re’sen değerlendirilmesini istemiştir. İlgi (b) yazımız ile Çanakkale Valiliğine söz konusu mücvir alan talebinin Bakanlığımızca değerlendirilebilmesi için konunun, 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 45. maddesi ve ilgili Genelgemiz kapsamında teklif halinde hazırlanması ve belediye meclis kararı ve il idare kurulu kararı ile birlikte Valilik (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) kanalı ile Bakanlığımıza iletilmesi gerektiği ve Genelgemizin Tekliflerin Sonuçlandırılması ile ilgili 2’nci Bölümün Bakanlıkça Re’sen Onaylanması başlıklı A Maddesinde hangi durumlarda Bakanlığın re’sen mücvir onaylayacağına ilişkin durumlar verildiği, Valilikçe gönderilen yazıda hiçbir açıklama ve gerekçe gösterilmediğinden talebin re’sen sonuçlandırılması uygun görülmediği bildirilmiştir. O tarihten itibaren Bakanlığımıza herhangi bir teklif ulaştırılmamıştır.